ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

УДК 349.2:351.74(477) **DOI:** https://doi.org/10.32631/v.2025.3.06

Денис Євгенійович Жеребцов,
доктор філософії за спеціальністю 081 «Право»,
Харківський національний університет внутрішніх справ (докторант);
https://orcid.org/0009-0008-4241-1621,
e-mail: dns77@ukr.net

СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Розглянуто стан правового регулювання трудових відносин працівників Державного бюро розслідувань. Обґрунтовано, що норми чинного Закону України «Про Державне бюро розслідувань» є несистемними, а окремі аспекти регулювання трудових відносин у цьому правоохоронному органі взагалі не врегульовані ані профільним Законом, ані Положенням про проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань. Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення відповідного законодавства.

Ключові слова: правове регулювання, трудові відносини, працівник, правоохоронні органи, служба, праця, трудовий договір, контракт, Державне бюро розслідувань.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Ефективна реалізація завдань і функцій Державного бюро розслідувань залежить насамперед від професіоналізму персоналу цього органу та якості його професійної діяльності. На останнє безпосередньо впливає стан правового регулювання трудових відносин працівників Державного бюро розслідувань. Сучасне національне законодавство, що регулює зазначені трудові відносини, характеризується неналежною систематизацією нормативного матеріалу. Трудові відносини працівників Державного бюро розслідувань регулюються як законами, так і численними підзаконними нормативно-правовими актами. Неузгодженість і неповнота правових норм, що містяться в цих актах, ускладнюють користування нормативним матеріалом. У зв'язку із цим проблема вдосконалення національного законодавства, яке регулює трудові відносини працівників Державного бюро розслідувань, потребує нагального вирішення.

© Жеребцов Д. Є., 2025

Стан дослідження проблеми

Проблеми правового регулювання трудових відносин досліджували такі вчені, як О. М. Бандурка, С. М. Бортник, В. С. Венедіктов, Ж. О. Дзейко, О. Ю. Дрозд, В. В. Жернаков, М. І. Іншин, М. М. Клемпарський, А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, В. О. Котюк, С. С. Лукаш, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський, Н. М. Неумивайченко, О. В. Петришин, П. Д. Пилипенко, Є. Ю. Подорожній, С. М. Прилипко, В. І. Прокопенко, О. І. Процевський, Д. І. Сіроха, Г. І. Чанишева, А. М. Юшко, О. М. Ярошенко та ін. Водночас сучасні умови зумовлюють необхідність дослідження стану правового регулювання трудових відносин працівників Державного бюро розслідувань і надання пропозицій щодо вдосконалення відповідного законодавства.

Мета і завдання дослідження

Метою статті є надання пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання трудових відносин працівників Державного бюро розслідувань. *Завдання* дослідження: проаналізувати стан правового регулювання трудових відносин працівників Державного бюро розслідувань; виявити недоліки національного законодавства у сфері проходження служби у Державному бюро розслідувань.

Наукова новизна дослідження

Запропоновано вдосконалити структуру Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

Виклад основного матеріалу

Правове регулювання суспільних відносин здійснюється за допомогою нормативно-правових актів. Традиційно всі нормативно-правові акти за юридичною силою поділяються на закони та підзаконні нормативно-правові акти. Закони в Україні мають найвищу юридичну силу серед усіх нормативно-правових актів. Вони ухвалюються в межах спеціальної процедури вищим представницьким органом, який обрали громадяни України на вільних виборах для представлення та захисту їхніх інтересів.

Як зазначає Д. В. Слинько, «закон як міра захищеного державою права є найефективнішим виразником права та його досконалою формою. Особлива роль закону зумовлена тим, що під час його створення можливе найповніше і точне врахування й закріплення усвідомлених суспільством потреб, які є морально виправданими. Приписи закону повинні мати точного соціального адресата: якщо закон не виконує своєї функції з упорядкування соціальних конфліктів і закріплення нормативно-правової моделі їх вирішення, не відповідає моральним принципам, він позбавлений потенційних можливостей ефективної реалізації. Пріоритетність правового закону серед інших форм (джерел) права і в системі нормативно-правових актів надає можливість реалізувати принцип верховенства права» [1, с. 194].

В. В. Сухонос до ознак закону відносить таке: «Видається тільки вищим представницьким органом державної влади (в Україні – це Верховна Рада) або приймається шляхом референдуму; регулює найважливіші суспільні відносини у сфері економіки, політики, культури тощо; має вищу юридичну чинність, що забезпечує його верховенство в системі нормативно-правових актів; є актом, прийнятим в особливому порядку» [2, с. 391].

Підзаконні нормативно-правові акти, на відміну від законів, видаються широким колом органів, організацій, підприємств, посадових осіб. Процедура їх ухвалення не є уніфікованою, вони мають відповідати законам і зазвичай створюються на їх виконання. Л. М. Горбунова вважає, що «термін "підзаконний нормативний акт" є збірною юридичною категорією, яка виражає одну загальну властивість великої, найбільшої за кількісним складом групи нормативно-правових актів, що видаються суб'єктами виконавчо-розпорядчої діяльності в Україні, згідно з якою їх зміст повинен ґрунтуватися на положеннях закону і йому не суперечити» [3, с. 13]. На думку Є. А. Гетьмана, «підзаконний нормативно-правовий акт являє собою офіційний письмовий документ уповноваженого органу виконавчої влади, створений на підставі та на виконання Конституції та законів України, який містить, змінює або скасовує норми права, створюється у встановленому законодавством порядку із застосовуванням спеціальних засобів нормотворчої техніки» [4, с. 98]. З останнім твердженням не можна повністю погодитися, оскільки не лише органи виконавчої влади можуть ухвалювати підзаконні нормативно-правові акти.

Про важливість категорії «закон» свідчить і те, що впродовж усієї історії людства філософи, науковці та юристи досліджували і продовжують досліджувати його природу та властивості. Так, ще давньогрецький філософ Платон у творі «Закони» виклав загальну теорію закону. Мислитель зазначав, що «законодавець повинен охопити в законах усі правовідносини, у які вступає людина від народження і до самої смерті. У законах необхідно закріпити шанування богів, держави і батьків. Законодавець повинен правильно оцінювати честь і безчестя, вищі цінності, блага людини (душа, здоров'я, краса тіла) і нижчі (майно, статок). Закони не повинні встановлювати "могутні і незмішані влади" у державі. Законодавець повинен мати на увазі трояку мету: щоб держава була вільною, внутрішньо дружелюбною і мала розум. Неправильні ті закони, що встановлені не заради загального блага всієї держави в цілому. Тексти законів повинні відрізнятися ясністю, чіткістю, стислістю, мати вступ. Законодавцю не можна висловлювати дві різних думки щодо того самого предмета. Закони потрібні непорушні» [5, с. 29].

Давньоримський правник Гай писав: «Закон – це те, що народ звелів і встановив» [6, с. 81]. Італійський мислитель епохи Відродження Марсилій Падуанський стверджував: «Ми ж говоримо, що законодавцем або першою і основною причиною закону є народ чи сукупність громадян або їх найвпливовіша частина, які за допомогою обрання або виявлення своєї волі на загальних зборах громадян наказують чи визначають, які із громадянських діянь людей належить здійснити і від яких відмовитися, пам'ятаючи про покарання або заохочення, що призначаються у цьому світі» [6, с. 114]. Ректор Імператорського університету Святого Володимира М. К. Ренненкампф зазначав, що «закон є вищою формою права. За допомогою закону держава висловлює свою волю і свої вимоги. Законом є правило або норма, яка встановлена законодавчою владою держави» [7, с. 128].

Вищенаведене свідчить про виняткове значення закону як регулятора суспільних відносин. Водночас в Україні сьогодні діє понад 800 законів та десятки тисяч підзаконних нормативно-правових актів [8]. У сучасній юридичній літературі звертається увага на низку проблем, зокрема: невідповідність норм підзаконних нормативно-правових актів законам; дублювання положень законів у підзаконних актах; значно ширшу сферу регулювання суспільних відносин підзаконними нормативно-правовими актами порівняно із законами тощо. Так, Г. І. Дутка зауважує, що «питома вага підзаконних нормативних актів, особливо відомчого характеру, у системі нормативно-правового регулювання все ще залишається домінуючою. Їх недосконалість і неузгодженість, а нерідко й очевидна невідповідність законам, негативно позначається на роботі всіх ґілок влади, значно ускладнює вирішення завдань, що стоять перед ними, суттєво знижує ефективність нормативно-правового регулювання, послаблює режим законності та рівень правопорядку в країні, перешкоджає реалізації прав і свобод людини й громадянина» [9, с. 1].

Вважаємо, що сьогодні правове регулювання суспільних відносин, зокрема трудових, має здійснюватися переважно на основі законів. Це зумовлено прозорою та уніфікованою процедурою їх ухвалення найвищим представницьким органом держави, вищим ступенем юридичної сили, а також більшою зрозумілістю та стабільністю законів порівняно з підзаконними нормативно-правовими актами.

На думку Г. В. Тимченко, «саме закон повинен стати головною перетворюючою основою для Української держави і суспільства. Закони здатні впливати на людей, стимулювати їх правомірну поведінку, утримувати від здійснення соціально небезпечних дій. Закони мають величезні можливості виховної дії на свідомість і поведінку особи. У зв'язку із цим виникає необхідність підвищення ролі закону як пріоритетного джерела права в Україні» [10, с. 107].

Крім того, слід особливо наголосити, що для належного регулювання суспільних відносин закони мають бути якісними. У юридичній літературі акцентується увага на ознаках якості закону. Так, М. Г. Кравченко зазначає: «Якісний закон відповідає таким ознакам: а) ознаки, які є спільними для всіх нормативно-правових актів і зокрема для законів (нормативність, загальнообов'язковість, формальна визначеність тощо); б) ознаки юридичного закону, які хоча властиві й іншим нормативно-правовим актам, проте щодо закону мають певну специфіку (особливий статус суб'єктів, які приймають закон, особлива процедура прийняття, скасування і внесення змін тощо); в) ознака, якою закон відрізняється від інших нормативно-правових актів (вища юридична сила). Природа якості закону також передбачає дотримання певних вимог, які є передумовами реалізації його приписів: 1) вимога щодо змісту приписів закону, які виявляються в необхідності адекватного відображення й узгодження в законі прав, свобод та інтересів різних суб'єктів права; 2) вимога адекватного розподілу прав та обов'язків між суб'єктами права; 3) своєчасність закону та відповідність його рівню розвитку суспільних відносин; 4) оптимальність рішення, яке покладено в основу нормативно-правового регулювання; 5) ресурсне забезпечення закону; 6) правильно сформульовані мета і завдання закону; 7) правильний вибір методу нормативно-правового регулювання; 8) гарантованість правових можливостей суб'єктів права; 9) дотримання вимог законодавчої техніки при створенні закону тощо» [11, с. 15].

Правове регулювання трудових відносин працівників Державного бюро розслідувань здійснюється як загальними актами трудового законодавства, зокрема Кодексом законів про працю України, так і спеціальними, а саме: законами України «Про Державне бюро розслідувань» від 12 листопада 2015 р. № 794-VIII, «Про державну службу» від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII, «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 р. № 2135-XII, «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII, «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» від 15 березня 2018 р. № 2337-VIII, «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15 березня 2022 р. № 2136-IX, постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань» від 5 серпня 2020 р. № 743 тощо.

Загальний аналіз спеціального законодавства у сфері проходження служби в Державному бюро розслідувань дає змогу виокремити низку проблем. Закон України «Про Державне бюро розслідувань» доволі безсистемно регулює трудові відносини працівників цього правоохоронного органу. Відповідні норми розпорошені по

різним нормативно-правовим актам. Зокрема, Закон України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України», який регулює відносини службової дисципліни поліцейських, поширюється і на працівників Державного бюро розслідувань. Положення про проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань значно детальніше регулює відповідні трудові відносини, ніж Закон України «Про Державне бюро розслідувань».

Отже, наявний стан правового регулювання трудових відносин працівників Державного бюро розслідувань не є оптимальним, оскільки характеризується низкою негативних ознак, що ускладнюють застосування чинних норм і пошук користувачами необхідного нормативного матеріалу. У зв'язку із цим доцільним є підвищення якості національного законодавства у відповідній сфері.

Значною мірою якість закону залежить від належного застосування засобів систематизації та законодавчої техніки при його створенні. На думку Ж. О. Дзейко, «законодавча техніка – це по суті зумовлена станом правової системи держави система засобів і правил створення законів та здійснення їх систематизації (у формах кодифікації та консолідації) з метою забезпечення їх якості та втілення в життя, забезпечення прав і свобод людини і громадянина [12, с. 354]. М. Г. Кравченко вважає, що «законодавча техніка безперечно покликана забезпечити адекватне, точне вираження моделей майбутніх суспільних відносин у тексті закону. Це пов'язано з тим, що чіткий, зрозумілий та такий, який виключає двозначність тлумачення приписів закону, текст закону є важливою передумовою ефективності процесу його реалізації» [11, с. 14–15].

Як зазначав В. В. Копєйчиков, «розбіжності в часі і суб'єктах нормотворчості, наявність значної кількості нормативно-правових актів і умов зумовлюють необхідність їх упорядкування, погодження, усунення протиріч, тобто систематизації. Систематизація нормативно-правових актів – це діяльність щодо впорядкування й удосконалення нормативно-правових актів, зведення їх у певну внутрішньо злагоджену систему. Необхідність систематизації законодавства полягає в ефективному здійсненні правотворчої діяльності, зокрема виявленні причин протиріч, невідповідностей у нормативному регулюванні та їх усуненні, а також застосуванні й реалізації нормативно-правових актів і умов» [13, с. 174].

Серед науковців немає одностайної думки щодо кількості різновидів систематизації нормативно-правових актів. На думку В. О. Котюка, існують три види систематизації законодавства: інкорпорація, кодифікація, створення зводу законів. Вчений пише: «Інкорпорація – це така систематизація нормативних актів, яка не вносить ніяких змін у зміст норм права і нормативних актів. Вона може проводитись

із різних підстав: хронологічно (по року видання нормативних актів), по сферах правового регулювання. За юридичним значенням інкорпорація може бути офіційною і неофіційною. За обсягом вона може бути – загальна (генеральна), галузева, міжгалузева, спеціальна (по інститутах і галузях). За критерієм об'єднання нормативно-правових актів – предметна, хронологічна, суб'єктна (по тих органах, які видавали нормативні акти). Другий вид систематизації – кодифікація. Це така систематизація або впорядкування нормативних актів, яка пов'язана з переробкою їх змісту. Кодифікація може бути тільки офіційною. Кодифікація за обсягом може бути галузева, міжгалузева, спеціальна. За формою вираження – основи законодавства, кодекси, статут, закон, положення. Третьою формою систематизації є створення зводу законів – це поєднання всіх форм систематизації, у тому числі і прийняття нових нормативних актів» [14, с. 61]. В. В. Копейчиков виокремлював два різновиди систематизації законодавства: інкорпорацію і кодифікацію. Вчений вказує: «Інкорпорація нормативно-правових актів – це спосіб систематизації, за яким здійснюється зовнішнє їх упорядкування, а зміст не змінюється. При інкорпорації нормативно-правові акти і угоди об'єднують у зібрання за хронологічним, алфавітним, предметним чи якимось іншим порядком. Інкорпорація поділяється на: 1) офіційну, що здійснюється суб'єктами, які ухвалили акт, чи спеціально на те уповноваженими (Відомості Верховної Ради України); 2) неофіційну, що здійснюється іншими суб'єктами (видавництвами, навчальними закладами, громадянами). Кодифікація – це спосіб систематизації, за яким здійснюється така обробка нормативно-правових актів, що певною мірою змінює їх структуру (погоджує, усуває протиріччя, об'єднує тощо). Як результат кодифікації є новий нормативно-правовий акт (кодекс, інструкція, положення тощо). Кодифікація має тільки офіційний характер і поділяється на: 1) загальну, у результаті чого утворюється кодифікований нормативний акт з основних галузей права (звід законів); 2) галузеву, що охоплює нормативно-правові акти певної галузі законодавства (основи законодавства, кодекси); 3) міжгалузеву та підгалузеву (інституційну), що відповідно поширюється на декілька галузей (Повітряний кодекс) чи інститутів» [13, с. 174–175]. На думку В. С. Смородинського, систематизація нормативно-правових актів відбувається за чотирма видами: 1) облік; 2) інкорпорація; 3) консолідація; 4) кодифікація. Науковець зазначає, що «перші два види завжди здійснюються поза процесом нормотворення, два останні – зазвичай у його межах. Облік нормативно-правових актів – це діяльність зі збирання, фіксування в логічній послідовності та зберігання нормативно-правових актів, підтримання їх у контрольному (актуальному) стані з урахуванням усіх змін та доповнень, а також зі

створення спеціальних систем їх нагромадження і пошуку. Інкорпорація являє собою впорядкування нормативно-правових актів без зміни їхнього змісту шляхом їх зведення в єдині друковані видання (збірники, зібрання, довідники, періодичні видання та ін.) за хронологією та/або предметом регулювання. Консолідація є зведенням у єдиний нормативно-правовий акт декількох актів, що регулюють певну сферу суспільних відносин без зміни їх змісту. Кодифікація являє собою особливу змістовну форму систематизації законодавства. Вона здійснюється шляхом перероблення та зведення правових норм, що містяться в різних актах, у логічно узгоджений нормативно-правовий акт, котрий системно і вичерпно регулює певну сферу суспільних відносин, як правило, на галузевому рівні» [15, с. 315–320].

Вищезазначене свідчить про те, що науковці єдині в поглядах щодо того, що беззаперечними видами систематизації нормативно-правових актів є інкорпорація та кодифікація. Водночас інші форми можуть виокремлюватися в межах наукової дискусії. Наприклад, облік загалом складно вважати видом систематизації у тому значенні, яке вживає В. С. Смородинський. Це радше попередній етап або передумова систематизації.

Сьогодні з огляду на величезну кількість законів і підзаконних нормативно-правових актів в Україні, зокрема й тих, що залишилися у спадок від Радянського Союзу, вважаємо за необхідне максимально застосовувати такий вид систематизації законодавства, як кодифікація. Це стосується і законодавства у сфері проходження служби в Державному бюро розслідувань. Саме кодифікація дасть змогу впорядкувати нормативний матеріал у цій сфері, усунути дублювання положень у різних нормативно-правових актах, ліквідувати суперечності між нормами різних актів законодавства, оновити відповідні положення з урахуванням сучасного стану у державі, доповнити спеціальне законодавство відсутніми нормами та уніфікувати термінологічний апарат національного законодавства.

Норми чинного Закону України «Про Державне бюро розслідувань» викладені безсистемно, а окремі аспекти трудових відносин працівників цього правоохоронного органу взагалі не знайшли свого відображення ані в самому Законі, ані в Положенні про проходження служби осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань. Зокрема, такому надважливому аспекту трудових відносин, як робочий час, у зазначених документах не присвячено ні окремого розділу, ні навіть статті. Крім того, у згаданих актах чітко не визначено нормальну тривалість робочого часу та її особливості.

Отже, вважаємо, що доцільно внести відповідні зміни до Закону України «Про Державне бюро розслідувань» і передбачити такі структурні розділи: розділ I «Загальні положення», розділ II «Система

Державного бюро розслідувань», розділ ІІІ «Права та обов'язки працівника Державного бюро розслідувань», розділ ІV «Відбір до Державного бюро розслідувань», розділ V «Призначення, переведення, відсторонення та звільнення працівника Державного бюро розслідувань», розділ VI «Робочий час і час відпочинку», розділ VII «Оплата праці», розділ VIII «Службова дисципліна», розділ IX «Правовий захист, соціальне та медичне забезпечення», розділ X «Професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації», розділ XI «Спеціальні звання Державного бюро розслідувань», розділ XII «Фінансування і матеріально-технічне забезпечення Державного бюро розслідувань», розділ XIII «Нагляд і контроль за діяльністю Державного бюро розслідувань», розділ XIV «Прикінцеві та перехідні положення».

Висновки

Застосування кодифікації та впровадження вищезазначених пропозицій до законодавства, що регулює проходження служби в Державному бюро розслідувань, сьогодні є вкрай необхідними. Це підвищить ефективність роботи цього правоохоронного органу в умовах воєнного стану.

Список бібліографічних посилань: 1. Теорія держави і права : підручник / О. М. Бандурка, О. М. Головко, О. С. Передерій та ін. ; за заг. ред. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 416 с. **2.** Сухонос В. В. Теорія держави і права : підручник. Суми : Університет. книга, 2014. 544 с. **3.** Горбунова Л. М. Підзаконні нормативно-правові акти: організаційно-правові питання забезпечення законності : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2005. 21 с. **4**. Гетьман Є. А. Підзаконний нормативно-правовий акт: поняття, ознаки, функції, види. *Вісник Національної академії правових наук України.* 2014. № 2 (77). С. 92–100. **5.** Історія вчень про державу і право : підручник / за ред. Г. Г. Демиденка, О. В. Петришина. Харків : Право, 2009. 256 с. **6.** История политических и правовых учений : хрестоматия / сост. и общ. ред. Г. Г. Демиденко. Харьков : Факт, 1999. 1078 с. **7.** Ренненкампф Н. К. Очерки юридической энциклопедии. 2-е изд., испр. и доп. Киев : Н. Я. Оглоблин, 1880. 282 с. **8.** Коліушко І., Марусяк О. Закон про закони. Чи зможе парламент законопроєктом № 5707 підвищити планку якості своєї діяльності? // Центр політико-правових реформ : сайт. 30.09.2021. URL: https://pravo.org.ua/blogs/zakon-pro-zakony/ (дата звернення: 01.04.2025). **9.** Дутка Г. І. Закон у системі нормативно-правових актів України : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2003. 25 с. **10.** Тимченко Г. В. Місце та роль закону в житті держави і суспільства. *Держава і право.* 2009. Вип. 45. С. 102–108. **11.** Кравченко М. Г. Основні ознаки та вимоги до якісного закону. *Адміністративне право і процес.* 2013. № 4 (6). С. 4–17. **12.** Дзейко Ж. О. Законодавча техніка в Україні: історико-теоретичне дослідження : монографія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2007. 360 с.

13. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / А. М. Колодій, В. В. Копєйчиков, С. Л. Лисенков та ін. ; за ред. В. В. Копєйчикова. Київ : Юрінком Інтер, 2000. 320 с. **14.** Котюк В. О. Теорія права: курс лекцій : навч. посіб. Київ : Вентурі, 1996. 208 с. **15.** Загальна теорія держави і права : підручник / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін. ; за ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришина. Харків : Право, 2009. 584 с.

Надійшла до редколегії 09.04.2025

Прийнята до опублікування 16.06.2025

Zherebtsov D. Ye. The State of Legal Regulation of Labour Relations of State Bureau of Investigations Employees

The state of legal regulation of labour relations of the State Bureau of Investigations employees is considered. It is argued that the provisions of the current Law of Ukraine "On the State Bureau of Investigations" are un systematic, and certain aspects of the regulation of labour relations in this law enforcement agency are not regulated at all, either by the relevant law or by the Regulations on the service of rank-and-file and senior staff of the State Bureau of Investigations. In particular, such an important aspect of labour relations as working hours is not covered by a separate section or even an article in the aforementioned documents. In addition, these acts do not clearly define the normal duration of working hours and its specifics.

It is noted that today, the legal regulation of social relations, in particular labour relations, should be carried out primarily on the basis of laws. This is due to the transparent and unified procedure for their adoption by the highest representative body of the state, their higher degree of legal force, and the greater clarity and stability of laws compared to subordinate regulatory legal acts.

The expediency of amending the Law of Ukraine "On the State Bureau of Investigations" has been substantiated, providing for the following structural sections: Section I "General Provisions", Section II "System of the State Bureau of Investigations", Section III "Rights and Duties of Employees of the State Bureau of Investigations", Section IV "Selection to the State Bureau of Investigations", Section V "Appointment, Transfer, suspension and dismissal of employees of the State Bureau of Investigations", Section VI "Working Hours and Rest Periods", Section VII "Remuneration", Section VIII "Official Discipline", Section IX "Legal Protection, Social and Medical Benefits", Section X "Professional Training, Retraining and Advanced Training", Section XI "Special Ranks of the State Bureau of Investigations", Section XII "Financing and Material and Technical Support of the State Bureau of Investigations", Section XIII "Supervision and Control over the Activities of the State Bureau of Investigations", Section XIV "Final and Transitional Provisions".

Keywords: legal regulation, labour relations, employee, law enforcement agencies, service, labour, employment contract, contract, State Bureau of Investigations.